

JEŽCI

NEPOTŘEBUJÍ POMOC

Ježci bývají nejčastěji nacházeni na podzim. Tehdy se pozdní mláďata snaží co nejrychleji vykrmit do zimovací kondice. Pro ježčí populaci nemá žádný smysl ujmout se těchto mláďat a přechovávat je přes zimu doma. Zdravý ježek se stihne do zimy vykrmit sám a nemocný obvykle uhynie i v péči člověka. V přírodě

přežijí neživtostachopnější a ti jsou nejlépe připraveni pro další existenci. Je to zcela přirozený jev a není třeba do něj zasahovat. Během podzimu jim můžete pomoci příkrmováním na zahradě (granule a konzervy pro kočky).

POTŘEBUJÍ POMOC

- osireli kojenci (nález uhybnulé matky, hmotnost do 100g)
- jsou-li zranění (krváčí, tahají nohu za sebou)
- mají-li na sobě muší vajíčka či larvy
- jsou-li apatičtí – leží dlouhou dobu na jednom místě, při dotyku se nestočí do klubíčka a nenažejí bodliny, při chůzi se kývou
- mají-li hněsavy výtok z nosu, zalepené oči, těžce dýchají, kašlou
- uvíznou-li v pasti (spadnou do nádrže, výkopu...), jsou-li v něčem zamořeni

NETOPÝŘI

NETOPÝŘI INVAZE

V srpnu a v září hejna netopýřů během noci často nalétávají okny do bytů. V tom případě otevřete okna dokořán, rozhrňte žaluzie a nechte je vylétnout. Pokud ráno ještě nějaké najdete, požádejte záchrannou stanici o radu či pomoc. Netopýři se rádi vracejí do těch samých míst, která již navštívili. Proto v tomto období nechávejte na noc zavřená okna včetně ventilátek, nebo instalujte síť proti hmyzu. Instalujte síť proti hmyzu.

POTŘEBUJÍ POMOC

- probuzení netopýři v období listopad – březen (v této době by měli hibernovat)
- jsou-li nalezni za dne venku (kdykoliv během roku)
- při zranění zimoviště (při stavebních úpravách, při rozlomení dutého stromu...)
- při uvíznutí v prostorách, odkud se nemožnou sami dostat (špaletová okna, osvětlovací tělesa apod.)
- jsou-li zraněni

JAK POMOCI?

- Při nálezu jednotlivých netopýřů – sebrat rukavicí či hadříkem a vložit do uzavratelné krabice s malými otvory pro dýchání, vystlat hadříkem či ubrouskem. Co nejdříve předat záchranné stanici.
- Při nálezu kolonie v ohrožení – neprodleně kontaktovat záchrannou stanici.

OBECNÉ ZÁSADY POMOCI

- Pomáhejte jen zvířatům, která to opravdu potřebují. Nevhodnými zásahy způsobíte víc škody, než užítku.
- Při nálezů handicapovaného volně žijícího zvířete vždy co nejdříve kontaktujte záchrannou stanici.
- Neodchovávejte nalezená mláďata sami!

Podrobnější informace a návody naleznete na

www.archa/zooliberec.cz

ZÁCHRANNÉ STANICE PRO VOLNĚ ŽIJÍCÍ ŽIVOČICHY V LIBERECKÉM KRAJI

Centrum pro zvířata v nouzi při ZOO Liberec – ARCHA

Ostašovská 570, Liberec 11
tel.: 728 040 610

(Liberec, Frydlant, Jablonec n.N., Železný Brod, Tanvald, Turnov a okolí)

Záchranná stanice FALCO

Dolní Týnec 39, Litoměřice
tel.: 606 280 121

(Česká Lípa, Nový Bor a okolí)

Záchranná stanice pro handicapované živočichy KRNAP

Správa KRNAP, Dobrovského 3, Vrchlablí
tel: 737 890 559

(území Krkonošského národního parku a jeho ochranného pásma)

Záchranná stanice ČSOP

Legionářská 45, Jaroměř
tel.: 731 658 112, 603 847 189, 605 251 434

(Semily, Jilemnice a okolí)

Kontakty na záchranné stanice mimo Liberecký kraj najdete na www.zvirevnouzi.cz, případně kontaktujte **Centrální dispečink záchranných stanic** na tel. 774 155 155.

DALŠÍ UŽITEČNÉ KONTAKTY

ČSOP 36/02 Liberec při SCHKO Jizerské hory

– sekce netopýři

Daniel Horáček: tel. 603 780 392

ARCHA
LIBEREC

VÍTE, JAK NÁM POMOCI?

ZÁKLADNÍ INFORMACE O POMOCI
VOLNĚ ŽIJÍCÍM ŽIVOČICHŮM V NOUZI

POMÁHEJTE PŘEDEVŠÍM TEHDY, JE-LI ZVÍŘE
V OHROŽENÍ V DŮSLEDKU NEGATIVNÍCH
NÁSLEDKŮ LIDSKÉ ČINNOSTI. NEZASAHLUJTE
ZBYTĚČNĚ DO PŘÍROZENÝCH PŘÍRODNÍCH PROCESŮ.

MLÁDATA PTÁKŮ

POTŘEBUJÍ POMOC

- jsou-li zraněná, promoklá, podchlazená, apatická
- jsou-li v nebezpečí – zničení hnízda, pohybují se na rušné silnici, hrají si s nimi děti...
- jsou-li v blízkosti mrtví sourozenci či rodiče
- vypadnou-li z hnízda – tj. holátka a málo opeřená mláďata

JAK POMOCI?

- Mláďat ptáků se **můžete dotknout**, ptáčím rodičem lidský pach nevedí.
- **Vylétující ptáčata**, která poskakují po silnici, odneste o pár metrů vedle do křoví, rodiče si je najdou. Vylétující mláďata dravců, která najdete na zemi, vysadte v okolí místa nálezu do výšky.
- Zdravé málo opeřené ptáče **vypadlé z hnízda** se pokuste do hnízda vrátit.
- Pokud to není možné, vezměte ho **do tepla** a kontaktujte záchrannou stanici. Je-li nutné, abyste se před předáním do záchranné stanice o ptáče chvíli postarali, umístěte ho v krabici vystlané např. ubrousky. Bez porady se záchrannou stanicí ho ničím nekrmte.
- Nenechávejte si ptáče doma déle než 1 den, předejte ho co **nejrychleji do záchranné stanice!**

NEPOTŘEBUJÍ POMOC

Ptáčata polovzletná (vylétující) – již plně opeřená, nemají na těle holá místa, ale ještě neumějí létat. Nejsou vypadlá z hnízda! V určitém věku sama opouštějí hnízdo, pohybují se v jeho okolí a rodiče je krmí. Většina druhů nemou letát hned, musí se to naučit a trvá to několik dní. To, že jim v té době hrozí nebezpečí např. od koček, není důvodem k odebrání z přírody! Přirozený odchov rodiči nemůže lidská péče dostatečně nahradit.

NIKDY NEODDOCHOVÁVEJTE PTÁČATA DOMA!

- Potřebuje-li ptáče pomoc, předejte ho co nejdříve záchranné stanici. Chov volně žijících ptáků v zajetí bez povolení je zákonem zakázán.
- Různé druhy ptáků mají různé potravní nároky. Nevhodnou potravou jim můžete způsobit vážné trávicí problémy a následný úhyn.
- Holátko vyžadují velmi časté krmení (alespoň každých 30 minut).
- Po opuštění hnízda se musejí rozlétat a zesilít ve velké venkovní voliéře.
- Bez zkušeností nemusíte u ptáčete věcs odhalit zranění, které později už nebyvá léčitelné.
- Vlastické péči se ptáče snadno ochočí, získá nevratné nevhodné návyky a při vypuštění do přírody není schopné přežít.

ZRANĚNÍ A NEMOCNÍ PTÁCI

PRÍZNAKY ŠPATNÉHO ZDRAVOTNÍHO STAVU

- apatie (zavřené oči, načepýřeny, hlavu schovává pod křídlo, nechá se lehce chytit)
- povislé křídlo
- poškozené opeření
- nepostaví se či neudrží rovnováhu
- otevřené rány
- krvácení z nosu či zobáku
- vyhublost (oste vystoupá prsní kost)
- průjem (zašpiněné okolí kloaky)

JAK POMOCI?

- Co nejdříve kontaktujte záchrannou stanici.
- Pokud můžete ptáka odchytnout, umístěte ho do krabice vystlané ubrouskem či hadrem a držte ho v šeru (aby zůstal v klidu).
- Během mrazů pozor na teplotní šok – umístěte ptáka v chladnější místnosti.

MLÁDATA SAVCŮ

NEPOTŘEBUJÍ POMOC

- mali zajíci posedávající či hopkající v trávě
- srnče nebo kolouch ležící v klidu v trávě
- Takových mláďat se nedotýkejte, nenechte k nim přiblížovat psy a rychle se vzdalíte! Matka je přichází jen několikrát denně nakojit, jinak se u něj záměrně nezdržuje, aby nepřišla predátory. Cizí pach ucítí a mláďde může opustit. Zajíci často vyvedou mláďde i v městských parcích. Najdete-li je na rušném místě (cesta, hřiště), nedotýkejte se jich holýma rukama, ale přeneste je např. na prkénku o kus dál do křoví.

POTŘEBUJÍ POMOC

- ještě slepá či velmi malá mláďata (kojenec) mimo noru či dutinu - veverky, šelmy, ježci do 100g váhy
- mláďata osirelá - v jejich blízkosti byla nalezena uhynulá matka
- mláďde zraněné, podchlazené, promoklé, apatické
- jsou-li v nebezpečí – zničení nory či hnízda, uvíznutí v pasti (jáma, nádrž apod.), přinese ho pes, hrají si s nim děti...

JAK POMOCI?

- Kontaktujte záchrannou stanici. Je-li nutné, abyste se před předáním do záchranné stanice o mláďde chvíli postarali, přeneste ho **do tepla**, ke slepým a podchlazeným mláďatům přiložte ohřívací láhev. Bez porady se záchrannou stanicí ho ničím nekrmte.
- Nenechávejte si mláďde doma déle než 1 den, předejte ho co nejrychleji do záchranné stanice!

